

ORDU

Tarihçilerin yaptığı araştırma ve kazılarda Ordu ve çevresinde ilk yerleşim izlerinin MÖ 15 bin yıllarına kadar uzandığı görülmüştür. MÖ 2 bin yıllarında doğu Anadolu'nun iç kesimlerinden Karadeniz bölgesine gelen Halipler yörenin dağlık kesimlerine yerleşmişlerdir. Uzun süre bu bölgede varlıklarının sürdüren bu kavim maden işleme sanatında ileri gitmiş ve tunçtan mükemmel silahlar yapmışlardır. Yörenin özelliğine göre ahşap malzeme kullanan bu kavmin kalıntılarında bugün fazla bir eser kalmamıştır. Bununla beraber Eskipazar bölgesinde, Bayram'lı adı verilen Eski Selçuk dönemi yerleşmesinin adı, 1398 yıllarında Halipia adı ile anılmaktadır. Yıldırım Beyazıt'ın tarihte Samsun'u ele geçirmesi ile Halipia Emiri Giresun Fatih Hacı Emirzade Süleyman Bey Osmanlı hakimiyetini kabul ederek bölgeyi Osmanlılara terketmiştir. Ordu ili MÖ 1. binde Hitit hakimiyeti sınırları içine girmiştir. Kotyora ise 8.yüzyılda Miletliiler tarafından kurulmuştur. Şehrin bugünkü Bozukkale mevki olduğu belirtilmekte ise de kale küçük ve 11. yüzyılda yapılmış bir karakoldan başka bir şey değildir. Çevrede de şehrin varlığını kanıtlayacak Arkeolojik buluntulara rastlanılmamıştır. Muhtemelen eski Kotyora'nın yine Bayramlı civarında Delikkaya ve yöresinde bu bölgede bulunan çok sayıdaki arkeolojik verilerden anlaşılmaktadır. Ordu toprakları Medler ve Perslerin yaşantısına da sahne olmuştur. MÖ 400 yıllarında 10 binlerin Ric' atı sırasında Ordu'nun antik şehre gelişi ve meşhur Ksenefon nutuklarına sahne oluşu önemli tarihi bir olaydır. Ordu ili daha sonraki devirlerde Roma ve Bizans hakimiyetine girmiş ve 1204-1264 yılları arasında ise Kommenus toprakları sınırları içinde kalmıştır. 13. yüzyılda Selçuklu Devleti sınırları içinde yer alan Ordu, 14. yüzyılda Osmanlı egemenliğine girmiştir. Ordu ilçesi 1920 yıllarına kadar Trabzon vilayetine bağlı bir kaza iken 17 Nisan 1920 tarihinde merkezi Ordu olmak üzere Canik Sancağına bağlı olan Fatsa kazası da Ordu'ya bağlanmıştır.

**1,2,3,4 VE 5. SORUYU AŞAĞIDAKİ METNE
GÖRE CEVAPLAYINIZ.**

1.

Bu parçadan Ordu ile ilgili hangisi çıkarılamaz ?

- A) Anadolu'nun iç kesimlerinden yörenin dağlık kesimlerine yerleşenler olmuştur.
- B) Maden işleme sanatında çok ileri gidilmiştir.
- C) Halipler döneminden günümüze birçok eser kalmıştır.
- D) Medler, Persler, Roma, Bizans, Selçuklu gibi hakimiyet sıralaması vardır.

2.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir ?

- A) Eş anlama gelebilecek sözcük vardır.
- B) İkileme ve yansıma sözcüklerden yararlanılmıştır.
- C) Daha çok öznel ifadeler yer verilmiştir.
- D) Dolaylı anlatım ifadeleri, doğrudan anlatım ifadelerinden fazla kullanılmıştır.

3. Altı çizili sözcüklerden hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) Bayram'lı   B) bir şey
- C) doğu   D) terkedilmiştir

4.

Bu parçadan alınan cümlelerin hangisinde çatı aranmaz ?

A) Kotyora ise 8.yüzyılda Miletliiler tarafından kurulmuştur.

B) MÖ 400 yıllarında 10 binlerin Ric`atı sırasında Ordu'nun antik şehre gelişi ve meşhur Ksenefon nutuklarına sahne oluşu önemli tarihi bir olaydır.

C) 13. yüzyılda Selçuklu Devleti sınırları içinde yer alan Ordu, 14. yüzyılda Osmanlı egemenliğine girmiştir.

D) Ordu ilçesi 1920 yıllarına kadar Trabzon vilayetine bağlı bir kaza iken 17 Nisan 1920 tarihinde merkezi Ordu olmak üzere Canik Sancağına bağlı olan Fatsa kazası da Ordu'ya bağlanmıştır.

5.

“Tarihçilerin yaptığı araştırma ve kazılarda Ordu ve çevresinde ilk yerleşim izlerinin MÖ 15 bin yıllarına kadar uzandığı görülmüştür.” **cümlesinin yapısıyla özdeş olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Asarkaya Ünye İlçesine 4 km. mesafede Ünye-Fatsa yolu üzerinde Orman İşletme Müdürlüğünce ağaçlandırılmış mesire ve piknik alanıdır.

B) Ordu şehri Boztepe'nin yamaçlarına serilmiştir.

C) Önce Cıngirt Kalesi'ne gittik, sonra da Paşaoğlu Konağı Etnoğrafya Müzesi'ne gittik.

D) Kefelan Yaylası'ı ve Musudiye'yi de buraya ekliyoruz.

6.

Yason Kilisesi, Ordu'nun Perşembe ilçesinde yer alan Yason Burnu Yarımadası üzerinde yer almaktadır. Hem üzerinde bulunduğu Yason Yarımadası hem de tarihi Yason Kilisesi ile yavaş yavaş turist çeken bölgelerden bir tanesidir.

Eski Samsun-Ordu karayolu üzerinde bulunan Yason Kilisesi'ne genellikle yerli turistler ziyaret gerçekleştirmektedir. Yeni Samsun-Ordu yolu açıldığından beri bölgeden geçen araba sayısında düşüş olduğu için bu kiliseyi çok fazla insan bilmemektedir. Kilise, turizme oldukça geç kazandırılmış bir bölgedir ve 10 Ocak 2008 tarihinde turizme açılmıştır.

Yason Burnu üzerindeki Rum kilisesi, Karadeniz bölgesinde deniz kenarında bulunan tek kilise olma özelliğini de taşımaktadır. Zaman içerisinde oldukça tahrip edilen kilise, 2004 yılında Ordu Valisi Kemal Yazıcıoğlu'nun çalışmaları ile aslına en uygun biçimde onarılmıştır.Yason Kilisesi dışında Yason Burnu, eşsiz bir günabattımı ve gündoğumu manzarasını izleyebilirsiniz.

Yason Kilisesi'nin yanında Kış Bahçesi adında bir de mekan yer almaktadır.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez ?

A) Üzerinde hem yarımada hem de kilise bulunan bir yerdir.

B) Çok kısa bir zaman önce turizme açılmıştır.

C) Özellikle yabancı turistlerin ilgisini çeken bir yer olma özelliği gösterir.

D) Güneşin doğuşu ve batışı burada eşsiz bir güzelliğe sahiptir.

7.

Ordu denilince aklımıza gelen yerlerden biridir Ünye. Tarihi öncesi devirlerden bu yana günümüze kadar gelmiş ve Potnus Rum, Danişmenliler gibi birçok devletin himayesinde kalmıştır. Evliya Çelebi'nin ilçe hakkında bilgiler vermesine rağmen birkaç resmin dışında eski adı hakkında tam bilgi olmaması nedeniyle bu yer hakkındaki bilgiler kesin değildir. 2500 yıla yakın bir şehrin haliyle isminin günümüze kadar ulaşması mümkün değildir.

2.

Ünye Kalesi, Ünye - Niksar karayolunun 7. kilometresinde yolun solunda kalan bir tepenin üzerinde kurulu, ilçenin 5 km güneydoğusunda, 2500 yıllık bir kaledir. Kale köyü sınırları içindedir. Yalçın dik yamaçlar üzerine kurulan duvarlar ve sütunler hala yeniliğini korumakta, turistlerin ilgisini çekmektedir. Kale çevre yüzeyine göre çok yüksek olduğu için 11 - 12. yüzyıllarda müstahkem mevki olarak kullanılmıştır. Kapısı 5 metre yüksekliğinde olup incelemeler bu kapının II. Midridat zamanında yapıldığı ihtimalini kuvvetlendirir mahiyettedir.

Kale girişi güneydoğudadır, bu cephede yerden on metre yüksekliğinde, genişliği 3 metre, yüksekliği 2 metre Tetrasil bir kaya mezarı bulunmaktadır. Mezarın üçgen kalınlığının her üç noktasında birer kabartma kartal bulunmakta, sağ uçtaki kabartma iyi korunmuş durumdadır.

Zirveye yakın bölgede 45 derece meyille kuzeybatı yönünde iki adet dehliz ve bir sarnıç bulunmaktadır.

Bu parçalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi kesin olarak söylenebilir?

- A) Ünye ve Ünye Kalesi aynı tarihlerde kurulmuştur.
- B) Evliya Çelebi, Ünye Kalesi hakkında bilgiler vermiştir.
- C) Kale Ünye şehir merkezinin dışında yer almaktadır.
- D) Ünye ismi çok eski tarihlerden itibaren kullanarak günümüze gelmiştir.

8,9, 10. SORUYU AŞAĞIDAKİ METNE
GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Ordu'ya girdiğinizde içimizi bir huzur kaplarken bunu anlatmaya kelimeler yetmez. Mavi ile yeşilin verdiği huzur iklimi sizi sarar ve damalarınızdan bütün vücudunuza yayılır. Sahil de biraz yürüdüğünüzde daha önce buraya neden gelmedim diye kendi kendinize mırıldanırsınız. Teleferik hareket edip Boztepe'ye yolculuk yaptığınızda şehre kuşbakışı bakar ve şehirin güzelliğine yüksekten şahit olursunuz.

Yükseklerden bu aziz kente bir daha hayran olursunuz.

8.

Bu parçada fiilimsi olabilecek kaç fiilimsi(eylemsi) kullanılmıştır?

- A) 11
- B) 9
- C) 8
- D) 7

9.

Aşağıdakilerden hangisi bu paragraftaki yazım yanlışlarının sebeplerinden biri olamaz ?

- A) Ki'nin yazımında yanlışlık yapılmıştır.
- B) Ünlü düşmesi olması gereken yerde buna uyulmamıştır.
- C) Birleşik yazılması gereken "de,da" ayrı yazılmıştır.
- D) Bitişik yazılması gereken birleşik bir fiil ayrı yazılmıştır.

10.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır ?

- A) Yapısına göre basit cümle kullanılmamıştır.
- B) Birleşik yapı cümle vardır.
- C) İsim cümlelerine yer verilmemiştir.
- D) Sıralı cümleye yer verilmiştir.

11 VE 12.SORUYU AŞAĞIDAKİ METNE
GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Niksar'dan yola çıkıp Ordu yoluna düştüğümüzde cevizden fıncığa doğru yolculuğunuz başlamış demektir. İlk durağınız Kertil olur ve Akkuş'un Gürgenleri eşliğinde kahvaltınızı yapıp Ordu'nun derelerine kavuşmak için yolunuza devam edersiniz. Mavinin yeşile hasreti yeşilin bütün tonlarıyla yolunuza çıkar ve yolculuğuzda size eşlik eder.

Yolunuza devam ederken Tek Kiraz çıkar karşınıza.İsmine neden Tek Kiraz deniyor bilmem ama Niksar kadar kiraz yoktur, fındık ağaçları sayamacağınız kadar çoktur.

Yeşil maviye yani denize kadar sizi takip eder.Ünye'ye girdiğinizde deniz sizi selamlar ve sizi bağrına basar.

11.

Bu parçada söz sanatlarından hangisi kullanılmıştır?

- A) Benzetme (teşbih)
- B) Kişileştirme (teşhis)
- C) Konuşturma (intak)
- D) Mübalağa (abartma)

12.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir ?

- A) Parçada amaç cümlesine yer verilmiştir.
- B) Karşılaştırma olabilecek durum yoktur.
- C) Şart anlamı taşıyan durumlar yoktur.
- D) Mecaz anlam olabilecek durumlar yoktur.

13.

Yeşil,mavi ve tarihin rengidir Fatsa. Karadeniz'in incilerinden biri olan ilçemiz Kimmerler, Persler, Büyük İskender, Pontus, Roma-Bizans, Peçenek ve Kuman Türkleri, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerini görmüştür.Anadolu tarihinin önemli merkezlerinden biridir.Sadece tarih değil doğanın güzellikle kaynaştığı bir şehirdir Fatsa.Gaga Gölü ve Cingirt Kalesi doğayla tarihin bize sunduğu en önemli değerlerdir.Bolaman Kalesi ve Hazine-daroğlu Konağı Fatsa ilçesi Bolaman beldesinde denize doğru hafifçe sokulan burun üzerinde, zincirleme bir şekilde inşa edilmiş kaledir. Gözetleme ve karakol görevi için iç ve dış olmak üzere iki bölümden oluşmuştur. İç kale kalenin batı ucunda yer almakta, çok yüksek duvarlardan oluşmuş, kesme taşlar kullanılmıştır.

Bu parçanın çatıya bakış açısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez ?

- A) Birden fazla cümlede çatı aranmayacak durum vardır.
- B) Edilgen çatıya yer verilmemiş,etken çatı ya yer verilmiştir.
- C) Geçişli çatı özelliği taşıyan cümle vardır.
- D) Geçişsiz çatı özelliği taşıyan cümle vardır.

Mola vakti ☺

Oy Mehmedim Mehmedim
Sana küstüm demedim
Beni sana geçmişler
Vallahi ben demedim
Sürmelim aman

Oy bağlamam bağlamam
Zerdali dalı mısın
Garip garip çalarsın
Benden sevdalı mısın
Sürmelim aman

14.

Ordu'nun Dereleri Ortaokulu öğrencileri bu sene sınavda vurgu konusundan soru çıkma ihtimaline karşı fiil cümlelerinde yüklemi baştaki devrik cümleler hariç vurgunun yüklemden bir önceki ögede olduğunu, isim cümlelerinde vurgunun yüklem üzerinde olduğunu, bir de soru edatı yani soru soran "mı,mi..." ve bağlaç olan "da,de" nin öncesinde vurgu olduğu öğrendiler.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisinde özne veya nesneden biri vurgulanmamıştır?

- A) Türkiye'nin en lezzetli fasulyesi Akkuş'ta yetişir.
- B) Perşembe'ye gittiğimizde mutlaka cevizli helvayı denemeliyiz
- C) Ordu'da yemek saati gelince kapalı pide yenir.
- D) Hamsi tavayı da eklemek gerekir Ordu için.

15.

Ordu Çotanak Ortaokulu öğrencileri gereksiz sözcük kullanımı, sözcüğün yanlış anlamda kullanılması, sözcüğün yanlış yerde kullanılması sonucunda ortaya çıkan anlatım bozukluklarını hakkında kendi aralarında örnekler veriyorlardı.

Merve ve Elif : Osman Paşa Şadırvanı Aslen Ordulu olan Trabzon Valisi Hazine-darzade Osman Paşa tarafından 1842 tarihinde yaptırılmıştır.

Zeynep ve Berre : Perşembe Yaylası'ndaki bulunan tarihi eserler, eşsiz alanlar sizi büyülemeye yeterlidir.

Kerem ve Yiğit : Bakanımız, üç gün içinde fındık yetiştiren üç ilçemizi gezecek.

Hiranur ve Sudenaz: Kesinlikle bu Taşbaşı Kilise'si Rumlar tarafından yaptırılmış olabilir.

Hangi öğrencilerin verdiği örnek çalışmaları yerden farklı bir nedene bağlı olan anlatım bozukluğu çeşididir?

- A) Merve ve Elif
- B) Kerem ve Yiğit
- C) Hiranur ve Sudenaz
- D) Zeynep ve Berre

16.

Taze fasulyenin mevsimi ağustos ayında başlar, eylül ayında sona erer. Bu süre zarfında turşu olarak kurulan fasulye kış mevsiminde Ordu mutfağının vazgeçilmezi olur. En yaygın şekli fasulye turşusu kavurmasıdır. Ekşiyi seven herkes için vazgeçilmez bir lezzettir. Sıcak olduğu gibi soğuk da tüketilebilir. Yöremizde bu lezzeti birçok yerde tatmak mümkündür.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Etken çatıya sahip cümleler vardır.
- B) Çatı aranmayacak durumlar yani isim cümleleri vardır.
- C) Fiilimsilere ve çekimli fiillere yer verilmiştir.
- D) Geçişsiz ve edilgen cümlelere yer verilmiştir.

17.

Ordu Boztepe Fındık Ortaokulu öğrencilerinden **Duru**, birinci kişi anlatımında ben ve biz, üçüncü kişi anlatımında ise diğer zamirlerin verdiği şahıs eki anlamının etkili olduğunu ifade etti.

Bu bilgilere göre hangi öğrencinin verdiği örnekte farklı bir kişi anlatımı vardır ?

A) Mert ve Yunus : Kuş gözlemi meraklılarının Ordu'da görebilecekleri kuş türlerini kuğu,doğan,şahin,kartal, su çulluğu, yeşilbaş,orman söğüt bülbülü,ibibik,kızıl gerdan büyük baştankara,küçük ak balıkçıl,büyük ak balıkçıl,sakarmeke,ağaç incir kuşu,benekli sinekkapan,süremeli çalığıkuşu olarak sayabiliriz.

B) Ece ve Sude : Ordu ili sahip olduğu flora ve fauna zenginlikleri, yaylaları, akarsuları, ormanları ile foto safari için zengin alternatifler sunar. Özellikle Çambaşı Yaylası, Perşembe Yaylası, Mesudiye-Topçam ve Yeşilce Yaylaları, Ulugöl Tabiat Parkı, Akkuş ilçesi kayın ormanları bu bakımdan görsel zenginlikler sunar.

C) Berat ve Ahmet Nur : Şehrin yoğun iş hayatından bunalan insanlar sakin bir köy yaşamını arzulamışlardır.Köyün,yaylanın havasını almak istemiş ve streslerini orada atmışlardır.

D) İrem ve Çınay : Türkiye 'de teleferikle çıkılıp uçarak inilen tek merkez Ordu'da bulunmakta olup yamaç paraşütü tutkunları şehir merkezinin hemen üzerinde yer alan 475 metre yükseklikteki kalkış pistiyle Boztepe'den sahile yaptıkları uçuşlarda mavi ile yeşilin keyfini çıkarıyor. Bunun yanı sıra yamaç paraşütü tutkunlarına eğitim verilmektedir ve Çamaş Kaymakamlığının desteklediği bir eğitim pisti mevcuttur.

18 VE 19. SORUYU AŞAĞIDAKİ VERİLENLERE
GÖRE CEVAPLAYINIZ.

Ordu Fındık Ortaokulu ile Yozgat Yiğit Harman Ortaokulu kardeş okul olarak Fındık Toplama Yarışması düzenledi.

Yarışmaya ait bilgiler :

* Yarışmaya kız öğrencilerden Sakine,Duru,Zeynep,Berre,Ceren; erkek öğrencilerden Yiğit,Osman Kağan,Alperen,Mert,Kerem katıldı.

* Yarışmayı Duru ikinci,Osman Kağan beşinci,Kerem de son sırada tamamladı.

* Osman Kağan'ın önünde bir kız öğrenci vardır.

* Yarışmanın birincisi kızlardan olmuştur.

* Ceren ve Berre Osman Kağan'dan sonraki bir yerde alfabetik sıraya göre art arda sıralanmıştır.

*Osman Kağan'dan sonraki sırada bir erkek vardır.

*Sakine,Zeynep'ten iyi bir puan almıştır.

18.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır ?

A) Osman Kağan'dan sonra Mert gelebilir.

B) Mert, Duru ve Zeynep arasında olabilir.

C) Yedinci sıraya Yiğit gelebilir.

D) Kerem'den önceki iki sıraya sadece bir kız gelebilir.

19.

Yiğit üçüncü,Mert yedinci olursa bu parça ile ilgili hangisini söylemek doğru olur ?

- A) 2, 4, 6, 9. sırayı kızlar almış olur.
B) Alperen 6'ncı Berre 9'uncu olmuştur.
C) Ceren, Berre ve Mert'in arasındadır.
D) Osman Kağan'la Yiğit arasında Zeynep vardır.

20.

Ordu Finduk Ortaokulu öğrencileri Niksar Ceviz Ortaokulu öğrencilerinden doğrudan anlatıma örnek verene bir çuval fındık hediye edecektir.

Buna göre hangi seçenekteki öğrenci doğrudan anlatım örneği vermiş ve bir çuval fındık kazanmıştır?

- A) **Tuğçe** : Ordu'nun derelerinin yukarı aktığını söylüyorlar.
B) **Elif** : Kardeşim, daha önce de Fatsa'ya geldiğini ifade ifade etti.
C) **Gülsüm** : Babam,pide ve fındık Ordu için önemlidir, dedi.
D) **Emine** : Akkuş'un fidanları ve fasulyelerinin çok meşhur olduğunu belirtti.

DENEMEMİZ BİTMİŞTİR CEVAPLARINIZI KONTROL EDİN.

İNŞALLAH, SİZLERLE BÜYÜK BAŞARILARA İMZA ATACAĞIZ.

BİZİ İZLEMeye DEVAM EDİN!

METİN METE& OSMAN KAĞAN METE BİZİ FACEBOOK'TA LGS TÜRKÇE "TAM" DESTEK GRUBUNDAN TAKİP EDEBİLİRSİNİZ.

ORDU İL VE İLÇELERİNDEKİ TÜM OKULLARIN

öğrencilerine öğretmenlerine, idare kadrolarına desteklerinden dolayı teşekkür ediyor, memleketim **Yozgat Sorgun Doğan-kent'ten** ve çalıştığım yer **Niksar'dan** kucak dolusu selamlar gönderiyorum.

Bu deneme için **Ordu Belediyesi** ve **Ordu Valiliği** sitelerinden bilgiler aldık ve araştırmalar yaptık Ordu hakkında.

Bu vesileyle Sayın **Valimize** ve **Belediye Başkanımıza** ayrı ayrı selamlarımızı gönderiyoruz.

ORDU VE TÜM TÜRKİYE'Yİ ÇOK SEVİYORUZ...

METİN METE ORDU'YA ÖZEL TÜRKÇE DENEMESİ